

SAMÞYKKTIR

fyrir Sameinaða lífeyrissjóðinn.

1. Nafn sjóðsins og heimili.

- 1.1. Sjóðurinn heitir Sameinaði lífeyrissjóðurinn. Heimili hans og varnarþing er í Reykjavík.

2. Hlutverk sjóðsins.

- 2.1. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum samþykktra þessara.
- 2.2. Lífeyrissjóðurinn starfar á grundvelli samkomulags stéttarféлага og atvinnurekenda frá 19. maí 1969 og 12. desember 1995 og tryggir þau lágmarksréttindi sem þar greinir.

3. Sjóðfélagar.

- 3.1. Sjóðfélagar skulu vera allir þeir launþegar sem náð hafa 16 ára aldri fyrir lok næsta almanaksmánaðar á undan og kjarasamningar eða viðurkenndir launataxtar um lágmarkskjör milli samtaka vinnuveitenda og eftirtalinna stéttarféлага ná til:

Bíliðnafélagið.

Deild bygginga- og málmíðnaðarmanna í Verkalýðsfélagi Borgarness.

Félag blikksmiða, Reykjavík.

Félag bókagerðarmanna.

Félag byggingariðnaðarmanna í Hafnarfirði.

Félag járníðnaðarmanna, Reykjavík.

Félag garðyrkjumanna.

Félag málmíðnaðarmanna, Akureyri.

Iðnsveinafélag Fljótshéraðs.

Iðnsveinafélag Skagafjarðar, Sauðárkróki

Iðnsveinafélag Stykkishólms.

Málarafélag Reykjavíkur.

Málm- og skipasmiðafélag Neskaupstaðar.

Málmíðnaðardeild Verkalýðsfélagsins Árvakurs, Eskifirði.

Málmíðnaðardeild Verkalýðsfélags Fáskrúðsfjarðar.

Málmíðnaðardeild Verkalýðsfélagsins Fram, Seyðisfirði.

Málmíðnaðardeild Verkalýðsfélagsins Jökuls, Höfn.

Málmíðnaðardeild Verkalýðsfélags Vopnafjarðar.

Múrarafélag Reykjavíkur.

Sunniðn, sunnlenska iðnfélagið.

Sveinafélag járníðnaðarmanna, Húsavík og S-Þing.

Sveinafélag málmíðnaðarmanna, Akranesi.

Sveinafélag pípulagningamanna.

Trésmiðafélag Reykjavíkur.

Veggfóðrarafélag Reykjavíkur.

Verkstjórasamband Íslands.

- 3.2. Óheimilt er að neita manni um aðild að lífeyrissjóðnum á grundvelli heilsufars hans, aldurs, hjúskaparstöðu, fjölskyldustærðar eða kyns. Sé starfsmanni samkvæmt lögum

- skylt að vera félagi í öðrum lífeyrissjóði, veitir hlutaðeigandi starf ekki rétt til skyldutryggingar í þessum sjóði.
- 3.3. Heimilt er launþega, sem gerist sjálfstæður atvinnurekandi, að halda áfram þátttöku í sjóðnum. Þá er atvinnurekendum og öðrum einstaklingum sem ekki er skylt að greiða til annars lífeyrissjóðs, en óska eftir aðild að sjóðnum, heimil sjóðsaðild. Í sambandi við biðtímaákvæði 13. - 15. gr. skal réttindatími manns, er gerist sjóðfélagi samkvæmt þessari málsgrein, reiknast frá lokum næsta mánaðar eftir þann mánuð, er iðgjöld berast sjóðnum í fyrsta sinn.
- 3.4. Nú óskar verkalýðsfélag, sem ekki á aðild að öðrum lífeyrissjóði, eftir aðild að þessum sjóði og er þá stjórn sjóðsins heimilt að veita félagsmönnum verkalýðsfélagsins og þeim, sem taka laun eftir viðurkenndum launatöxtum þess, leyfi til að gerast sjóðfélagar, enda ber þá öllum félagsmönnum þess félags skylda til þess, að vera félagar í þessum sjóði. Ennfremur er stjórn sjóðsins heimilt að veita aðild að sjóðnum einstaklingum, er ekki ber skylda til þátttöku í neinum ákveðnum lífeyrissjóði, en stunda störf, hliðstæð þeim, sem veita rétt til þátttöku í þessum sjóði. Þá er stjórn sjóðsins heimilt að leyfa félögum og samböndum, sem standa að samningum um kaup og kjör þeirra launþega, er aðild eiga að sjóðnum, að tryggja í honum þá starfsmenn sína, sem ekki eiga aðild að öðrum lífeyrissjóðum.
- 3.5. Þeir sem njóta elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum teljast sjóðfélagar.
- 3.6. Stjórn sjóðsins er heimilt að semja við stjórnir annarra lífeyrissjóða um samruna þeirra við lífeyrissjóðinn. Stjórnin skal gæta þess að áunninn réttur sjóðfélaga sjóðsins verði ekki skertur við samrunann og jafnframt að hann sé ekki bættur á kostnað sjóðfélaga hinna sjóðanna. Stjórn sjóðsins er jafnframt heimilt að selja öðrum lífeyrissjóðum tryggingavernd og hafa samstarf við aðra lífeyrissjóði um einstaka þætti tryggingaverndar. Þá er stjórn sjóðsins heimilt að bjóða sjóðfélögum og öðrum aðilum samninga um viðbótartryggingavernd og séreignarsparnað í samræmi við lög nr. 129/1997.
- 3.7. Þeir sem greiða til séreignardeildar eru sjóðfélagar þeirrar deildar. Um réttindi þeirra og skyldur gilda ákvæði 23. gr.

4. Stjórn sjóðsins.

- 4.1. Stjórn sjóðsins skal skipuð sex mönnum. Helmingur stjórnarmanna skal kosinn af launþegum og helmingur af vinnuveitendum. Kosning fulltrúa launþega fer fram á aðalfundi fulltrúaráðsins, en framkvæmdastjórn Vinnuveitendasambands Íslands kýs fulltrúa vinnuveitenda.
- 4.2. Kjörtímabil stjórnarmanna er tvö ár og skal annað árið kjósa 2 fulltrúa launþega og hitt árið 1. Sama gildir um fulltrúa vinnuveitenda. Jafnmarga varamenn og aðalmenn skal kjósa og með sama hætti og til sama tíma og aðalmenn.
- 4.3. Stjórnarmenn skulu vera búsettir hér á landi, hafa náð 20 ára aldri, hafa óflekkað mannorð og hafa aldrei verið sviptir forræði á búi sínu. Stjórnarmenn, sem búsettir eru í aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins eru þó undanþegnir þessu búsetu-skilyrði.
- 4.4. Stjórnin skiptir sjálf með sér verkum. Þó skulu fulltrúar vinnuveitenda og stéttarféлага hafa á hendi formennsku til skiptis eitt ár í senn. Stjórnin skal setja sér starfsreglur, hún skal halda gerðabók og rita í hana allar samþykktir sínar. Til þess að samþykkt sé lögmat, þarf meirihluti stjórnarmanna að greiða henni atkvæði. Stjórnarfundur er ályktunarhæfur ef meirihluti stjórnarmanna er mættur eða varamenn

í þeirra stað. Viðhafa skal leynilega atkvæðagreiðslu, ef einn eða fleiri stjórnarmenn krefjast þess.

- 4.5. Stjórn sjóðsins fer með yfirstjórn hans. Stjórnin skal fjalla um allar meiri háttar ákvarðanir varðandi stefnumótun sjóðsins og starfsemi. Hún skal sjá um að nægjanlegt eftirlit sé haft með bókhaldi og meðferð fjármuna sjóðsins. Stjórn sjóðsins ræður framkvæmdastjóra, ákveður laun hans og önnur starfskjör og setur honum starfsreglur. Framkvæmdastjórinn er ekki kjörgengur sem stjórnarmaður í sjóðnum. Stjórn sjóðsins ræður forstöðumann endurskoðunardeildar eða semur við sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila til að annast innra eftirlit.
- 4.5.1. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins og fer í því efni eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem stjórn sjóðsins hefur gefið. Framkvæmdastjóri ræður starfsmenn til sjóðsins. Ákvarðanir sem eru óvenjulegar eða mikils háttar, til dæmis ákvarðanir um fjárfestingu í atvinnurekstri eða fasteignum, skal framkvæmdastjóri aðeins gera með sérstakri ákvörðun stjórnar eða samkvæmt áætlun sem samþykkt hefur verið af stjórninni. Sé ekki unnt að bera meiri háttar ákvarðanir undir stjórnarfund, skal haft samráð við formann stjórnar og aðra stjórnarmenn eftir föngum. Slíkar ákvarðanir skal síðan taka fyrir á næsta stjórnarfund.
- 4.5.2. Stjórnin veitir og afturkallar prókúruumboð til handa framkvæmdastjóra og öðrum starfsmönnum.
- 4.6. Allar meiri háttar breytingar á skipulagi sjóðsins, innra eftirliti, bókhaldi og reikningsskilum, skal framkvæmdastjóri aðeins gera að höfðu samráði við stjórn og að fengnu samþykki hennar.
- 4.6.1. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á að bókhald sjóðsins sé fært í samræmi við lög og viðurkenndar venjur. Honum ber einnig að fylgja þeirri fjárfestingarstefnu sem samþykkt er á ársfundi skv. 5. grein og þeim útlánareglum sem stjórnin setur. Á reglubundnum stjórnarfundum skal framkvæmdastjóri leggja fram yfirlit um fjárfestingar, rekstur og efnahag sjóðsins.
- 4.6.2. Framkvæmdastjóri skal veita stjórn, endurskoðanda og skoðunarmönnum allar þær upplýsingar um hag og starfsemi sjóðsins sem þeir óska.
- 4.7. Stjórnarmaður lifeyrissjóðsins eða framkvæmdastjóri má ekki taka þátt í meðferð máls ef hann hefur hagsmuna að gæta sem kynnu að fara í bága við hagsmuni sjóðsins. Sama gildir ef um er að ræða ákvarðanir sem tengjast fyrirtæki þar sem stjórnarmaður kann að eiga umtalsverðra hagsmuna að gæta sem eigandi, stjórnarmaður eða starfsmaður. Framkvæmdastjóra er óheimilt að taka þátt í atvinnurekstri nema að fengnu leyfi stjórnar. Um hæfi framkvæmdastjóra fer að öðru leyti eftir grein 4.3. Skylt er þeim sem í hlut á að upplýsa um aðstæður sem valda kunna vanhæfni skv. framansögðu.
- 4.7.1. Stjórn sjóðsins, framkvæmdastjóri og aðrir þeir, er hafa heimild til að koma fram fyrir hönd sjóðsins, mega ekki gera neinar þær ráðstafanir sem bersýnilega eru til þess fallnar að afla ákveðnum sjóðfélögum, fyrirtækjum eða öðrum ótilhlýðilegra hagsmuna umfram aðra eða á kostnað sjóðsins. Stjórnarmenn, framkvæmdastjóri og aðrir starfsmenn, svo og endurskoðendur lifeyrissjóðsins, eru bundnir þagnarskyldu um allt það sem þeir fá vitneskju um í starfi og leynt á að fara samkvæmt lögum eða eðli máls. Þagnarskylda helst þó látið sé af starfi.
- 4.7.2. Stjórnarformaður og framkvæmdastjóri sjóðsins skulu ekki sitja í stjórnnum atvinnufyrirtækja í umboði hans. Þetta gildir þó ekki um fyrirtæki sem stofnuð eru til að sinna sérstökum þáttum í starfsemi sjóðsins né heldur áhættufjármagnsfyrirtækjum sem sjóðurinn á hlut í. Ef stjórnarmaður lifeyrissjóðsins er jafnframt stjórnarmaður í

fyrirtæki sem sjóðurinn á verulegan hlut í getur sá hinn sami ekki gegnt stjórnarformennsku í lífeyrissjóðnum.

5. Ársfundur.

- 5.1. Aðalfund lífeyrissjóðsins skal halda fyrir lok júní ár hvert og hefur hann æðsta vald í málefnum sjóðsins, ef ekki er öðruvísi ákveðið í reglugerð þessari. Allir greiðandi sjóðfélagar, svo og elli- og örorkulífeyrisþegar sjóðsins og fulltrúar kosnir í fulltrúaráð eiga rétt til fundarsetu með málfrelsi og tillögurétt. Stjórn sjóðsins getur boðað til aukafundar, þegar þurfa þykir og skylt er stjórninni að boða til aukafundar, ef minnst 3 félög sem aðild eiga að sjóðnum, óska eftir því. Stjórn sjóðsins boðar til fundar með skriflegu fundarboði til aðildarfélaga sjóðsins, með mest fjögurra vikna fyrirvara og minnst tveggja vikna fyrirvara. Þá skal stjórnin auk þess auglýsa fundinn í minnst einu dagblaði og útvarpsstöð með a.m.k. sjö daga fyrirvara.
  - 5.2. Fulltrúaráð. Sérstakt fulltrúaráð að jöfnu skipað fulltrúum stéttarfélaganna og samtaka atvinnurekenda sem að sjóðnum standa fer með atkvæði á fundum í umboði aðildarsamtaka sjóðsins og í samræmi við ákvæði reglugerðar þessarar. Fulltrúar hvors hóps fara með jafnan fjölda atkvæða í fulltrúaráðinu án tillits til fjölda fulltrúa hvors hóps fyrir sig á fundinum.
    - 5.2.1. Fulltrúar stéttarfélaganna skulu þannig valdir að hvert stéttarfélag, sem aðild á að sjóðnum samkvæmt grein 3.1., kys úr sínum hópi í fulltrúaráðið einn fulltrúa fyrir allt að 200 félaganna og síðan einn fulltrúa fyrir hverja 200 félagsmenn eða brot úr þeirri tölu, ef það nemur einu hundraði eða meira. Jafnmargir fulltrúar skulu kosnir til vara.
    - 5.2.2. Eftirtalin samtök atvinnurekenda hafa aðild að sjóðnum:
      - Bílgreinasambandið.
      - Félag blikksmiðjueigenda.
      - Félag húsgagna- og innréttingaframleiðenda.
      - Félag pípulagningameistara.
      - Félag skrudgarðyrkjumeistara.
      - Félag veggfóðrarmeistara.
      - Landssamband veiðarfæragerða.
      - Málrameistarafélag Reykjavíkur.
      - Málmur, samtök fyrirtækja í málm- og skipaðnaði.
      - Meistarafélag bólstrara.
      - Meistarafélag húsasmiða í Reykjavík.
      - Meistarafélag iðnaðarmanna í Hafnarfirði.
      - Meistarafélag Suðurlands.
      - Múrarmeistarafélag Reykjavíkur.
      - Samband garðyrkjubænda.
      - Samtök iðnaðarins.
      - Vinnuveitendasamband Íslands.
- Framangreind samtök vinnuveitenda, sem aðild eiga að sjóðnum tilnefna jafnmarga fulltrúa úr sínum röðum og viðkomandi stéttarfélag kys. Þegar fyrir liggur hver fulltrúafjöldi stéttarfélaganna er, skal viðkomandi atvinnurekendafélagi tilkynnt um fjölda þann, sem það á rétt á að tilnefna. Í þeim tilfellum þar sem ekki er mótsvarandi félag atvinnurekenda tilnefnir Vinnuveitendasamband Íslands fulltrúa, þannig að heildarfjöldi fulltrúa vinnuveitenda sé jafn fulltrúum stéttarfélaganna.
- 5.3. Við atkvæðagreiðslu ræður afl atkvæða, nema öðruvísi sé ákveðið í reglugerð þessari. Þó er heimilt að óska eftir skiptri atkvæðagreiðslu, þannig að fulltrúar samtaka

atvinnurekenda og stéttarfélaga greiða atkvæði hvor í sínu lagi og þarf þá tilskilinn meirihluta í báðum hlutum fulltrúaráðsins svo að samþykkt sé lögmæt.

- 5.4. Á ársfundi skal tekið fyrir:
  - 5.4.1. Skýrsla stjórnar.
  - 5.4.2. Kynning og afgreiðsla ársreiknings.
  - 5.4.3. Laun stjórnar og skoðunarmanna.
  - 5.4.4. Gera grein fyrir tryggingafræðilegri úttekt.
  - 5.4.5. Gera grein fyrir fjárfestingarstefnu sjóðsins.
  - 5.4.6. Stjórnarkjör, samkvæmt grein 4.1.
  - 5.4.7. Kosning skoðunarmanna. Fulltrúar stéttarfélaga og samtaka atvinnurekenda skulu hvor um sig kjósa einn skoðunarmann ársreikninga og einn til vara. Skoðunarmenn eru kosnir til eins árs.
  - 5.4.8. Tillögur um breytingar á samþykktum sjóðsins, þegar slíkar tillögur liggja fyrir. Um tillögur til breytinga á samþykktum sjóðsins fer samkvæmt ákvæðum 26. greinar.
  - 5.4.9. Önnur mál. Tillögur til ályktunar, sem taka á fyrir á ársfundi, þurfa að berast stjórn sjóðsins eigi síðar en viku fyrir ársfund.

6. Deildaskipting.

- 6.1. Sjóðurinn skiptist í fjórar deildir, ellilífeyrisdeild, örorkulífeyrisdeild, fjölskyldulífeyrisdeild og séreignardeild. Deildirnar eru reknar sameiginlega og skipta með sér kostnaði í hlutfalli við umfang hverrar deildar samkvæmt reglum, sem stjórn sjóðsins setur.

7. Afgreiðsla reikninga og endurskoðun.

- 7.1. Reikningsár sjóðsins er almanaksárið. Reikningar skulu endurskoðaðir af löggiltum endurskoðanda, sem stjórn sjóðsins ræður og ennfremur af tveimur skoðunarmönnum sbr. grein 5.4.7.

8. Tryggingafræðileg athugun.

- 8.1. Stjórn lífeyrissjóðsins skal árlega fá tryggingafræðing til að reikna út fjárhag sjóðsins og skal niðurstaða athugunarinnar vera hluti af reikningsskilum lífeyrissjóðsins um hver áramót. Í niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar skal gera grein fyrir kostnaði vegna þeirra lágmarksréttinda sem sjóðurinn er skuldbundinn að veita, sbr. ákvæði greinar 2.2. Einnig skal gerð grein fyrir kostnaði vegna þeirra viðbótaréttinda sem sjóðurinn kann að veita umfram ofangreint lágmark. Athugun skal framkvæmd af tryggingafræðingi eða öðrum þeim sem hlotið hafa viðurkenningu Vátryggingaeftirlitsins til slíks starfs. Fyrir 1. júlí ár hvert skal senda bankaeftirliti Seðlabanka Íslands hina tryggingafræðilegu athugun.
- 8.2. Hrein eign lífeyrissjóðs til greiðslu lífeyris ásamt núvirði framtíðariðgjalda skal vera jafnhá núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Áætlun um framtíðariðgjöld og væntanlegan lífeyri skal miðuð við sjóðfélaga á þeim tíma sem tryggingafræðileg athugun tekur mið af.
- 8.3. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meira en 10% munur er á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga, einhverrar deildar sjóðsins, skv. grein 8.2., er stjórn lífeyrissjóðsins skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum hans. Sama gildir ef munur, samkvæmt tryggingafræðilegum athugunum á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga, einhverrar deildar sjóðsins, hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár.

- 8.4. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að fjárhagur sjóðsins sé ótryggur og ætla megi að eignir muni ekki duga fyrir skuldbindingum, samkvæmt grein 8.2., skal stjórn sjóðsins, að höfðu samráði við tryggingafræðing, gera tillögur til ársfundar um lækun lífeyrisréttinda, sem grípa skal til, enda finnist ekki aðrar leiðir til að bæta fjárhag sjóðsins. Ekki er þó hægt að lækka réttindi meira en að þeim lágmarksréttindum, sem sjóðnum er skylt að veita, sbr. ákvæði greinar 2.2.
- 8.5. Nú leiðir tryggingafræðileg athugun í ljós að fjárhagur sjóðsins er svo ótryggur að við svo búið má ekki standa og ætla má, miðað við viðurkenndar tryggingafræðilegar forsendur, að eignir hans muni ekki duga fyrir skuldbindingum miðað við þau lágmarksréttindi, sem sjóðnum er skylt að veita. sbr. grein 2.2. Skal stjórn sjóðsins þá boða til aukaársfundar eins fljótt og verða má og eigi síðar en innan sex mánaða frá því að hin tryggingafræðilega niðurstaða liggur fyrir. Á fundinum skal stjórn sjóðsins leggja fram tillögur um sameiningu við annan samtryggingasjóð eða lokun sjóðsins. Jafnframt skal stjórn sjóðsins leggja fram tillögur um hjá hvaða lífeyrissjóði tryggja beri sjóðfélögum lífeyrisrétt. Tillögurnar skal afgreiða með sama hætti og tillögur að breytingum á samþykktum sjóðsins.

9. Ávöxtun fjár sjóðsins.

Stjórn lífeyrissjóðsins skal móta fjárfestingarstefnu og ávaxta fé sjóðsins með hliðsjón af þeim kjörum, sem best eru boðin á hverjum tíma með tilliti til ávöxtunar og áhættu. Heimilt er að ávaxta fé sjóðsins með eftirfarandi hætti:

- 9.1. Innlendir víxlar og skuldabréf.
- 9.1.1. Í ríkisverðbréfum og verðbréfum með ábyrgð ríkissjóðs.
- 9.1.2. Í verðbréfum bæjar- og sveitarfélaga og verðbréfum með ábyrgð þessara aðila.
- 9.1.3. Í verðbréfum banka, sparisjóða og annarra lánastofnana, sem lúta eftirliti banka-
eftirlits.
- 9.1.4. Í öðrum verðbréfum. Samanlögð eign sjóðsins í verðbréfum, útgefnum af sama aðila eða aðilum sem tilheyra sömu samstæðunni, má ekki vera meiri en 5% skv. þessum málslíð.
Verðbréf skv. liðum 9.1.1 til 9.1.4 skulu vera skráð á skipulegum markaði. Heimilt er þó að allt að 10% af hreinni eign sjóðsins séu í verðbréfum sem ekki eru skráð á skipulegum markaði, enda séu verðbréfin gefin út af innlendum aðilum. Eign skv. liðum 9.1.2 til 9.1.4 hverjum um sig, má ekki vera meiri en 35% af hreinni eign sjóðsins.
- 9.1.5. Í skuldabréfum tryggðum með veði í fasteign að hámarki 65% af metnu markaðs-
virði, nema þegar um er að ræða sérhæft atvinnuhúsnæði, þá skal hámark þetta vera 35%.
- 9.2. Innlend hlutabréf.
- 9.2.1. Í hlutabréfum sem skráð eru á skipulegum markaði.
- 9.2.2. Í hlutabréfum sem ekki eru skráð á skipulegum markaði, enda séu engar hömlur lagðar á viðskipti með hlutabréfin og ársreikningar hlutaðeigandi félaga öllum aðgengilegir. Samanlögð hlutabréf samkvæmt þessum tölulíð mega þó ekki vera meira en 10% af hreinni eign sjóðsins.
- 9.2.3. Í fyrirtækjum sem sinna verkefnum er tengjast starfsemi lífeyrissjóðsins með beinum hætti.
Eign skv. gr. 9.2.1 og 9.2.2 samanlagt má ekki vera meira en 35% af hreinni eign sjóðsins. Ekki er sjóðnum heimilt að eiga meira en 15% í hverju hlutafélagi skv. gr. 9.2.1 og 9.2.2.

- 9.3. Í hlutdeildarskírteinum verðbréfasjóðs.
- 9.3.1. Í verðbréfasjóðum, sem skráð eru á skipulegum markaði. Eigi er sjóðnum heimilt að eiga meira en 25% af hlutdeildarskírteinum útgefnum af sama verðbréfasjóði.
- 9.4. Í erlendum verðbréfum.
- 9.4.1. Í erlendum verðbréfum sem hafa skráð kaup- og sölugengi á skipulegum markaði.
- 9.5. Með innlánnum í bönkum og sparisjóðum.
- 9.6. Með gerð afleiðusamninga sem draga úr áhættu sjóðsins.
Að frátöldum ríkisverðbréfum má samanlögð eign sjóðsins í verðbréfum, útgefnum af sama aðila eða aðilum, sem tilheyra sömu samstæðunni, ekki vera meiri en 10% af hreinni eign sjóðsins. Með skipulegum markaði er átt við skipulegan verðbréfa-markað innan aðildarríkja Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD) og viðurkenndur er af bankaeftirliti Seðlabanka Íslands. Sé markaðurinn utan ríkja OECD, skal bankaeftirlit hafa viðurkennt hann. Lífeyrissjóðurinn skal takmarka áhættu í erlendum gjaldmiðlum í heild við 40% af hreinni eign sjóðsins.
- 9.7. Stjórn sjóðsins skal móta fjárfestingarstefnu þar sem sett eru viðmið um að hvaða marki skuli fjárfesta í einstökum eignaformum. Á ársfundi lífeyrissjóðsins skal stjórn sjóðsins kynna fjárfestingarstefnuna, sbr. gr. 5.4.5.
- 9.8. Heimilt er sjóðnum að eiga húsnæði fyrir starfsemi sína.

10. Iðgjöld.

- 10.1. Iðgjald sem greitt er til sjóðsins skal nema 10% hið minnsta af launum þeim, sem tilgreind eru í gr. 10.2. og 10.3. Sé um launþega að ræða, skiptist lágmarksiðgjald þannig, að launþegi greiðir 4%, en launagreiðandi 6%. Iðgjald skiptist þannig milli deilda sjóðsins, að til ellilífeyrisdeildar renna 76% iðgjaldsins, til örorkulífeyrisdeildar 12% og 12% iðgjaldsins til fjölskyldulífeyrisdeildar.
- 10.2. Lágmarksiðgjald samkvæmt gr. 10.1. skal reiknað af heildarfjárhæð greiddra launa og endurgjalds fyrir hvers konar vinnu, starf og þjónustu. Stofn til iðgjalds skal vera allar tegundir launa eða þóknana. Til gjaldstofns skal þó ekki telja hlunnindi sem greidd eru í fríðu, svo sem fatnað, fæði og húsnæði, eða greiðslur sem ætlaðar eru til endurgreiðslu á útlögðum kostnaði, t.d. ökutækjastyrk, dagpeninga og fæðispeninga. Nú eru laun greidd vikulega, og skal þá mánaðarlegt uppgjör miðast við þær vikur, fjórar eða fimm, sem lýkur í mánuðinum.
- 10.3. Stjórn sjóðsins setur reglur um, við hvaða tekjur skuli miða iðgjöld þeirra sjóðfélaga, sem gerast sjálfstæðir atvinnurekendur eða stunda sjálfstæða atvinnu við inngöngu í sjóðinn.
- 10.4. Sjóðfélagar bera ekki ábyrgð á skuldbindingum sjóðsins með öðru en iðgjöldum sínum.
- 10.5. Launagreiðendum ber að halda iðgjöldum launþega eftir af launum hans og standa sjóðnum skil á þeim mánaðarlega ásamt eigin iðgjaldahluta. Jafnframt skal launagreiðandi senda sjóðnum skilagreinar um iðgjöldin. Komi skilagreinar ekki fram, er sjóðnum heimilt, að áætla iðgjöldin og innheimta þau með sama hætti og innsendar skilagreinar. Komi skilagreinar síðar fram, leiðréttist áætlun til samræmis við þær. Gjaldldagi iðgjalda hvers mánaðar er 10. næsta mánaðar. Eigi greiðsla sér ekki stað innan þess mánaðar, skulu vangöldin iðgjöld innheimt með vanskilavöxtum, sem Seðlabanki Íslands heimilar innlánsstofnunum hæsta að taka, frá gjaldldaga til greiðsludags samkvæmt vaxtalögum nr. 25/1987. Launagreiðenda og sjálfstæðum atvinnurekendum ber að tilkynna lífeyrissjóðnum ef þeim ber ekki lengur að standa

- skil á lífeyrisiðgjaldi, þar sem þeir hafa hætt starfsemi eða launþegar hafa látið af störfum.
- 10.6. Sjóðurinn skal senda lokaáðvörun til launagreiðenda við lok þriggja mánaða vanskila á iðgjöldum samkvæmt innsendum skilagreinum. Innan 15 daga frá útsendingu áðvörunar skal sjóðurinn láta hefja formlega innheimtu vanskilanna.
  - 10.7. Tvisvar á ári skal senda greiðandi sjóðfélögum yfirlit um iðgjöld og réttindi sín. Yfirlitinu skal fylgja áskorun til sjóðfélaga um að gera án tafar athugasemdir, ef vanhöld koma í ljós á iðgjaldaskilum. Hafi athugasemdir frá sjóðfélaga, staðfestar með launaseðlum, ekki borist sjóðnum innan 60 daga frá dagsetningu yfirlits og sjóðnum ekki verið kunnugt um iðgjaldakröfuna, er sjóðurinn einungis ábyrgur fyrir réttindum á grundvelli iðgjalda þessara að því marki, sem þau fást greidd.
  - 10.8. Iðgjöld í vanskilum, sem sanna má með innsendum launaseðlum, skulu innheimt með sama hætti og skilagreinar launagreiðanda. Heimilt er lífeyrissjóði að byggja innheimtuaðgerðir á áætlunum um ógreidd iðgjöld, enda hafi hlutaðeigandi launagreiðandi ekki skilað inn skilagreinum til sjóðsins fyrir viðkomandi tímabil.
  - 10.9. Öllum innborgunum launagreiðenda, hvort heldur sem þær berast með nýrri skilagreini eða öðrum hætti, skal ráðstafa til greiðslu elstu ógreiddra iðgjalda og vanskilavaxta launagreiðanda og mynda réttindi samkvæmt því. Stjórn sjóðsins er þó heimilt að víkja frá þessari reglu í því tilfelli þegar hafin hefur verið formleg innheimta iðgjalda í vanskilum sbr. grein 10.8 fyrir ákveðið tímabil og fullnægjandi trygging hefur fengist fyrir greiðslu iðgjalda, vanskilavaxta og innheimtukostnaðar vegna þess tímabils. Ennfremur ef lög kveða á um annað, samanber meðferð mála á greiðslu-stöðvunartímabili launagreiðanda. Skilagrein telst ógreidd þar til innborgun nægir til fullrar greiðslu skilagreinarinnar og áfallinna vanskilavaxta á hana.
  - 10.10. Iðgjöld sjóðfélaga, sem launagreiðandi hefur sannanlega haldið eftir af launum hans, en ekki staðið skil á til sjóðsins, svo og móttframlag launagreiðandans, skal þrátt fyrir vanskilin meta að fullu til réttinda fyrir viðkomandi sjóðfélaga við úrskurð lífeyris, enda hafi sjóðnum verið kunnugt um þessi vanskil, sbr. greinar 10.7. og 10.8. Þó ber lífeyrissjóðurinn ekki ábyrgð á réttindum vegna þeirra iðgjalda, sem glatast við gjaldþrot og Ábyrgðarsjóður launa ber ekki ábyrgð á, skv. 6. grein laga nr. 53/1993.
- 11. Grundvöllur lífeyrisréttinda.**
- 11.1. Samanlögð iðgjöld sjóðfélaga hvert almanaksár skulu umreiknuð í stig, er mynda grundvöll lífeyrisréttinda hans.
  - 11.2. Til grundvallar stigaútreikningi er grundvallarfjárhæð fyrir hvern almanaks mánuð. Hún er í janúar 1997 kr. 50.098 og breytist í hlutfalli við breytingu vísitölu neysluverðs til verðtryggingar frá 177,8 stigum.
  - 11.3. Stig ársins reiknast þannig, að deilt skal í tíföld iðgjöld, sem greidd hafa verið vegna hlutaðeigandi sjóðfélaga, með samanlagðri grundvallarfjárhæð ársins samkvæmt gr. 11.2. Við útreikning lífeyris reiknast áunnin stig að fullu. Ef um maka- eða örorku- lífeyri er að ræða og ef árin verða fleiri en 30, skal þó aðeins reikna að fullu stig þeirra 30 ára, sem hagstæðust eru fyrir sjóðfélagann, en að hálfu stig þeirra ára, sem afgangsverða.
  - 11.4. Ekki skal reikna stig eftir lok þess mánaðar, sem sjóðfélagi nær 70 ára aldri.
  - 11.5. Stig skulu reiknuð með þremur aukastöfum.
  - 11.6. Verði iðgjöld ekki umreiknuð í stig, sbr. gr. 11.4., fer um endurgreiðslu þeirra eftir ákvæðum 17. gr.

12. Ellilífeyrisdeild.

- 12.1. Hver sjóðfélagi, sem orðinn er 67 ára að aldri, á rétt á ellilífeyri úr sjóðnum.
- 12.2. Upphæð ellilífeyris er hundraðshluti af grundvallarfjárhæð, eins og hún er fyrsta dag hvers mánaðar, sem lífeyrir er greiddur, og nemur hundraðshluti þessi samanlögðum stigafjölda, sem sjóðfélagi hefur áunnið sér, margfölduðum með 1,5.
- 12.3. Ef sjóðfélagi hefur töku lífeyris eftir 67 ára aldur en fyrir 70 ára aldur hækkar stuðullinn í gr. 12.2 um 0,01 fyrir hvern mánuð eða brot úr mánuði, sem töku lífeyris er frestað frá 67 ára aldri á þau stig, sem sjóðfélaginn ávann sér fyrir 67 ára aldur. Stig sem áunnin eru eftir 67 ára aldur skal margfalda með 1,5.
- 12.4. Haldi sjóðfélagi áfram að ávinna sér réttindi, eftir að hann hefur hafið töku ellilífeyris, skulu stig hans reiknuð á ný, er hann hefur náð 70 ára aldri, og skulu þau stig sem hann ávann sér eftir 67 ára aldur margfölduð með 1,5.

13. Örorkulífeyrisdeild.

- 13.1. Sjóðfélagi sem verður fyrir orkutapi, sem telja verður að nemi 50% eða meira skv. gr. 13.2 og hefur áunnið sér alls a.m.k. 2 stig hjá sjóðnum, á rétt á örorkulífeyri úr sjóðnum í samræmi við áunnin stig fram að orkutapi.
  - 13.1.1. Réttur til örorkulífeyris stofnast ekki ef sjóðfélagi hefur ekki orðið fyrir tekjuskerðingu af völdum orkutapsins. Aldrei skal samanlagður örorkulífeyrir og barnalífeyrir skv. 14. grein vera hærri en sem nemur þeim tekjumissi, sem sjóðfélaginn hefur sannanlega orðið fyrir sökum örorkunnar.
- 13.2. Hundraðshluta orkutaps og tímasetningu þess skal ákvarða að fengnum upplýsingum um heilsufarssögu og starfsorku umsækjanda aftur í tímann, svo og álit trúnaðarlæknis sjóðsins. Fyrstu þrjú árin eftir orkutapið skal mat orkutaps aðallega miðað við vanhæfni sjóðfélaga til að gegna því starfi er hann hefur gegnt og aðild hans að sjóðnum er tengd. Að því tímabili loknu skal hundraðshluti orkutaps ákvarðaður að nýju með tilliti til vanhæfni sjóðfélagans til að gegna almennum störfum.
  - 13.2.1. Heimilt er, að fengnu álit trúnaðarlæknis, að setja það skilyrði fyrir greiðslu örorkulífeyris, að sjóðfélagi fari í endurhæfingu sem bætt gæti heilsufar hans.
- 13.3. Þegar skilyrði gr. 13.1. og þessa tölulíðs eru uppfyllt, miðast hámark örorkulífeyris við áunninn lífeyrisrétt samkvæmt 11. gr. að viðbættum lífeyri, er svarar til þess stigafjölda, sem sjóðfélaginn hefði áunnið sér fram til 67 ára aldurs, reiknað samkvæmt gr. 13.4., margfaldað með 1,5, enda hafi sjóðfélagi
  - a. greitt iðgjöld til sjóðsins a.m.k. þrjú af undanfarandi fjórum almanaksárum og áunnið sér eigi minna en 0,5 stig hvert þessara þriggja ára,
  - b. greitt iðgjöld til sjóðsins a.m.k. 6 mánuði á undanfarandi 12 mánuðum,
  - c. ekki orðið fyrir orkutapi sem rekja megi til ofnotkunar áfengis, lyfja eða fíkniefna.
- 13.3.1. Eigi sjóðfélaginn jafnframt rétt á örorkulífeyri úr öðrum sjóði, skal hann því aðeins njóta framreikningsréttinda úr þessum sjóði, að hann hafi síðast greitt iðgjöld til þessa sjóðs.
- 13.3.2. Hafi sjóðfélagi skipt um starf og af þeim sökum hafið iðgjaldagreiðslur til þessa sjóðs á síðustu 24 mánuðum fyrir orkutap, stofnast ekki réttur til framreiknings í þessum sjóði, ef rekja má starfsskiptin til versnandi heilsufars, sem leitt hefur til orkutapsins.
- 13.3.3. Séu sérstakar ástæður, svo sem aldur sjóðfélaga, búseta hans erlendis eða nám þess valdandi, að hann hefur ekki getað uppfyllt tímaskilyrði þau, sem nefnd eru í a-lið gr. 13.3., er sjóðstjórn heimilt að stytta þann tíma, sem þar er krafist, í tvö undanfarandi almanaksár, enda verði talið fullvíst, að orsök örorku verði ekki rakin til tíma aftur

fyrir orkutap. Hafi sjóðfélagi hins vegar öðlast rétt til framreiknings, sem fallið hefur niður vegna tímabundinnar fjarveru af vinnumarkaði vegna vinnu erlendis, náms, leyfis frá störfum, barneigna eða sambærilegra ástæðna, skal framreikningsréttur stofnast á nýjan leik eigi síðar en sex mánuðum frá því að hann hefur aftur störf og greiðslu iðgjalds til sjóðsins.

- 13.4. Eigi sjóðfélagi sem ekki hefur náð 67 ára aldri, er hann verður fyrir orkutapi, rétt samkvæmt gr. 13.3. á framreikningi stiga, skal sá framreikningur vera sem hér segir:
  - 13.4.1. Reikna skal meðaltal stiga sjóðfélaga næstu þrjú almanaksárin fyrir orkutapið. Telji sjóðstjórn þetta þriggja ára meðaltal vera sjóðfélaganum óhagstætt vegna sjúkdómsforfalla eða atvinnuleysis, er henni heimilt að leggja til grundvallar meðaltal stiga fleiri ár aftur í tímann og sleppa úr meðaltalinu því almanaksári, sem lakast er.
  - 13.4.2. Hafi sjóðfélagi haft skerta almenna starfsorku fyrir þann tíma, er hann hóf iðgjaldagreiðslur til sjóðsins, og meta má þá starfsorkuskerðingu 50% eða meira, skal reikna meðaltal stiga hans öll þau almanaksár, sem hann hefur greitt iðgjöld. Skal miða framreikning við þetta meðaltal.
  - 13.4.3. Nú hafa iðgjaldagreiðslur sjóðfélaga til lífeyrissjóða verið svo stopular, að þær hafa fallið niður eða verið innan við 0,5 stig á ári fleiri en eitt almanaksár eftir lok þess árs, er sjóðfélagi náði 25 ára aldri, og sennilegt má telja, að vanheilsa, áfengisneysla eða notkun lyfja og fíkniefna hafi átt þátt í stopulum greiðslum. Skal þá framreikningstíminn stytur í hlutfallinu milli fjölda almanaksára, sem árleg stig hafa verið undir 0,5 og fjölda almanaksára frá 25 ára aldri fram til orkutaps. Sama gildir, ef stopular iðgjaldagreiðslur stafa af undanskoti frá greiðsluskyldu til lífeyrissjóða.
  - 13.4.4. Nemi árlegt meðaltal, sem miða skal framreikning við samkvæmt liðunum 13.4.1. eða 13.4.2. meira en tveimur stigum, skal reikna með meðaltalinu allt að 10 árum, en síðan til 67 ára aldurs reiknað með tveimur stigum á ári að viðbættum helmingi þeirra stiga sem umfram eru.
  - 13.4.5. Ef rekja má sjúkdóma þá, sem valda orkutapi sjóðfélaga, svo langt aftur í tímann, að nemi a.m.k. helmingi almanaksára frá lokum þess árs, er sjóðfélagi náði 16 ára aldri, fram til þess tíma, er orkutap telst hafa orðið, skulu framreiknuð stig aldrei reiknast fleiri en þau stig, sem sjóðfélaginn hefur áunnið sér í lífeyrissjóðum fram að orkutapi.
- 13.5. Örorkulífeyrir er sami hundraðshluti af hámarksörorkulífeyri og orkutapið er metið, sbr. þó gr. 13.1.
- 13.6. Örorkulífeyrir greiðist ekki fyrir fyrstu þrjú mánuðina eftir orkutap. Ekki er greiddur örorkulífeyrir, ef orkutap, skv. gr. 13.2. hefur varað skemur en í sex mánuði.
- 13.7. Skylt er sjóðfélaga, sem sækir um örorkulífeyri úr sjóðnum eða nýtur slíks lífeyris, að láta stjórn sjóðsins í té allar þær upplýsingar um heilsufar sitt og atvinnutekjur, sem nauðsynlegar eru til að dæma um rétt hans til lífeyris.
- 13.8. Stjórn sjóðsins skal lækka eða fella niður örorkulífeyri þeirra sjóðfélaga, sem fá starfsorku sína aftur að nokkru eða öllu leyti. Sömuleiðis ber henni að hækka örorkulífeyrinn, ef örorkan vex til muna frá því, sem hún var metin við fyrri ákvarðanir, enda hafi sjóðfélaginn á þeim tíma, er örorkan óx, ekki verið í starfi er veitti honum lífeyrissjóði.
- 13.9. Örorkulífeyrir fellur niður við 67 ára aldur. Ellilífeyrir skal þá ákveðinn þannig, að auk áunninna stiga skal reikna að þeim hluta, er hundraðshluti örorku segir til um, stig, sem við úrskurð örorkulífeyris voru reiknuð sjóðfélaganum fram til 67 ára aldurs. Aldrei skal þó slík viðbót við áunnin stig vera meiri en svo, að heildarstigafjöldi hvert almanaksár verði hærri en almennt tíðkast í starfsgrein hlutaðeigandi sjóðfélaga.

14. Fjölskyldulífeyrisdeild.

- 14.1. Nú andast sjóðfélagi, sem naut elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum eða hafði greitt iðgjald til hans a.m.k. 24 mánuði á undanfarandi 36 mánuðum og lætur eftir sig maka, og á þá hinn eftirlifandi maki rétt til lífeyris úr sjóðnum á meðan skilyrði gr. 14.3., 14.4. eða 14.5. eru uppfyllt, enda hafi hjónabandið staðið a.m.k. 5 ár og verið stofnað, áður en sjóðfélaginn náði 60 ára aldri.
- 14.2. Óskertur makalífeyrir sbr. gr. 14.6. skal þó ætíð greiddur í 36 mánuði og 50% makalífeyrir í 24 mánuði til viðbótar, þótt ekki sé fullnægt ákvæðum gr. 14.3., 14.4. eða 14.5.
- 14.3. Maki sjóðfélaga er fæddur fyrir 1945. Þó skal makalífeyrir samkvæmt gr. 14.6. lækka um 2% fyrir hvert ár, sem makinn er fæddur eftir 1. janúar 1925, 2% að auki fyrir hvert ár sem makinn er fæddur eftir 1. janúar 1930, 2% að auki fyrir hvert ár sem makinn er fæddur eftir 1. janúar 1935 og 2% að auki fyrir hvert ár sem makinn er fæddur eftir 1. janúar 1940.
- 14.4. Yngsta barn, sem sjóðfélagi hefur átt með eftirlifandi maka sínum, er 22 ára eða yngra og á framfæri maka og er þá lífeyrir greiddur án tillits til hjúskapartíma og aldurs sjóðfélaga og eftirlifandi maka. Kjörbarn þeirra veitir sama rétt, enda hafi ættleiðingin átt sér stað fyrir 60 ára aldur sjóðfélagans, áður en hann missti starfsorku sína og a.m.k. einu ári áður en hann lést.
- 14.5. Maki sjóðfélaga er að minnsta kosti 50% öryrki og skal þá greiddur makalífeyrir meðan sú örorka varir, enda sé eftirlifandi maki yngri en 67 ára.
- 14.6. Upphæð óskerts makalífeyris er hundraðshluti af grundvallarfjárhæð, eins og hún er fyrsta dag hvers mánaðar sem lífeyrir er greiddur, og nemur hundraðshluti þessi samanlögðum stigafjölda, sem sjóðfélaganum er reiknaður, margfölduðum með 0,9. Þegar skilyrði gr. 14.1. um iðgjaldagreiðslutíma eru uppfyllt, skal auk áunninna stiga telja þau stig, sem ætla má, að sjóðfélaginn hefði áunnið sér fram til 67 ára aldurs, reiknuð í samræmi við ákvæði gr. 13.4. Hafi sjóðfélaginn notið örorkulífeyris úr sjóðnum, skal reikna stig frá þeim tíma, er honum var veittur örorkulífeyrir, og til þess tíma, er makalífeyrir er veittur, allt að 67 ára aldri í samræmi við ákvæði gr. 13.9., en síðan til 67 ára aldurs í samræmi við stig þau, sem lögð voru til grundvallar örorkulífeyri. Veiti dauðsfallið hinum eftirlifandi maka jafnframt rétt til lífeyris úr öðrum sjóði, skal hann því aðeins njóta framreikningsréttinda úr þessum sjóði, að hann hafi síðast greitt iðgjöld til þessa sjóðs. Séu skilyrði gr. 13.1. um iðgjaldagreiðslutíma ekki uppfyllt, ákvarðast upphæð makalífeyris í samræmi við gr. 16.3.
- 14.7. Ekkja eða ekill samkvæmt þessari grein telst sá eða sú sem var í hjúskap, staðfestri samvist eða óvígðri sambúð, sem öldungis mátti jafna til hjúskapar við andlát, enda hafi fjárfélagi ekki verið slitið fyrir andlát. Með óvígðri sambúð er átt við sambúð karls og konu sem eiga sameiginlegt lögheimili, eru samvistum, eiga barn saman eða konan er þunguð eða sambúðin hefur varað samfleytt í a.m.k. tvö ár. Réttur til makalífeyris fellur niður, ef makinn gengur í hjónaband á ný eða stofnar til sambúðar, sem jafna má til hjúskapar eða stofnar til staðfestrar samvistar, en gengur aftur í gildi, ef síðara hjónabandinu eða sambúðinni er slitið án réttar til lífeyris.
- 14.8. Nú andast sjóðfélagi og lætur ekki eftir sig maka, og er þá stjórn sjóðsins heimilt að greiða lífeyri samkvæmt gr. 14.1. um lengri eða skemmri tíma til aðila, sem sannanlega hefur annast heimili hans um langt árabíl fyrir andlát hans.
- 14.9. Barnalífeyrir.

- Samhliða elli-, örorku- eða makalífeyri er sjóðfélaga eða maka sjóðfélaga greiddur barnalífeyrir eða barni sjóðfélaga, ef sjóðfélagi og/eða maki hans er fallinn frá, í samræmi við neðangreindar reglur til 18 ára aldurs barns.
- 14.9.1. Nú andast sjóðfélagi, sem greitt hefur iðgjöld til sjóðsins eða notið úr honum örorkulífeyris, með rétti til framreiknings, a.m.k. 24 mánuði á undanfarandi 36 mánuðum, og lætur eftir sig barn eða börn og á þá hinn eftirlifandi maki sjóðfélaga rétt á barnalífeyri vegna barna þeirra og kjörbarna, er hann lætur eftir sig. Nú skilur hinn látni eftir sig barn, sem hann hefur framfleytt, en átt með öðrum en eftirlifandi maka sínum eða verið ókvæntur og nýtur þá framfærandi barnsins eða barnið, ef það framfærir sig sjálft, sama réttar.
- 14.9.2. Sé sjóðfélaga úrskurðaður örorkulífeyrir úr sjóðnum vegna 100% örorku, öðlast hann rétt til barnalífeyris úr sjóðnum, vegna barna sinna sem fædd eru fyrir orkutap eða á næstu 12 mánuðum þar á eftir, enda séu þau á framfæri hans og hann annist þau. Sami réttur er vegna kjörbarna sem ættleidd hafa verið fyrir orkutap. Við ákvörðun lífeyrisfjárhæðar sjóðsins skal ávallt reikna með, að örorka samkvæmt almannatryggingalögum sé einnig 100%. Sé örorka samkvæmt 13. gr. metin lægri en 100%, skal barnalífeyrir sjóðsins vera hlutfallslega lægri. Barnalífeyrir, sem greiddur er vegna örorku sjóðfélaga, fellur ekki niður, þótt sjóðfélaginn nái ellilífeyrisaldri.
- 14.9.3. Sjóðfélagi, sem náð hefur 67 ára aldri og hafið hefur töku ellilífeyris, og á barn sem fætt er áður en sjóðfélagi hefur töku ellilífeyris eða á næstu 12 mánuðum þar á eftir, á rétt á barnalífeyri enda hafi sjóðfélaginn greitt iðgjöld til sjóðsins a.m.k. þrjú af undanfarandi fjórum almanaksárum og áunnið sér eigi minna en 0,5 stig hvert þessara þriggja ára. Sami réttur er vegna kjörbarna, sem sjóðfélagi hefur ættleitt og framfært að mestu eða öllu leyti a.m.k. frá lokum þess árs, er hann náði 62 ára aldri.
- 14.9.4. Öðlist sjóðfélagi, maki sjóðfélaga eða barn sjóðfélaga rétt til lífeyris úr öðrum lífeyrissjóði, skal lífeyrir úr þessum sjóði þó bundinn því skilyrði, að sjóðfélaginn hafi síðast greitt iðgjöld til þessa sjóðs.
- 14.9.5. Barnalífeyrir með hverju barni nemur kr. 10.766 fyrir hvern almanaksmánuð og breytist í hlutfalli við breytingu vísitölu neysluvéruverðs til verðtryggingar 177,8 stigum í janúar 1997. Fullur barnalífeyrir greiðist, ef árleg stig, áætluð í samræmi við gr. 13.6., eru a.m.k. 1 stig. Séu áætluð árleg stig lægri, lækkar barnalífeyrir frá sjóðnum hlutfallslega og fellur niður, ef árlegur stigafjöldi er minni en 0,5.
- 14.9.6. Réttur til barnalífeyris vegna fósturbarna og stjúpbarna, sem sjóðfélagi hefur framfært að mestu eða öllu leyti, skal vera sá sami og vegna annarra barna sjóðfélaga. Skulu lífeyrisgreiðslur sjóðsins vegna þessara barna vera hinar sömu og vera myndu, ef um börn eða kjörbörn væri að ræða.
- 14.9.7. Barnalífeyrir greiðist maka látins sjóðfélaga, öryrkja eða framfæranda barns í samræmi við framangreindar reglur. Þó er stjórn sjóðsins heimilt að greiða barnalífeyri beint til barnsins frá því ári, sem barnið verður 16 ára.
- 15. Iðgjaldagreiðslur falla niður.**
- 15.1. Nú falla niður launagreiðslur til sjóðfélaga vegna veikinda eða atvinnuleysis, og ávinnur hann sér þá ekki réttindi meðan svo stendur. Tímabil er iðgjaldagreiðslur hafa sannanlega fallið niður af þessum ástæðum reiknast ekki með, þegar úrskurða skal hvort skilyrði um iðgjaldagreiðslutíma eru uppfyllt.
- 15.2. Falli iðgjaldagreiðslur niður í meira en 6 mánuði samfleytt af öðrum ástæðum en veikindum eða atvinnuleysi, telst hlutaðeigandi ekki lengur til sjóðfélaga og fellur þá

niður réttur til barnalífeyris svo og réttur til framreiknings stiga samkvæmt gr. 13.3. og 14.6. Skulu þá áunnin stig geymd.

- 15.3. Réttur til elli-, örorku- og makalífeyris fellur ekki niður, þótt sjóðfélagi hætti iðgjaldagreiðslu. Rétturinn miðast þá einungis við áunnin geymd stig sbr. þó gr. 16.1. og 16.2.

16. Endurgreiðsla iðgjalda.

- 16.1. Heimilt er skv. umsókn að endurgreiða iðgjöld til erlendra ríkisborgara, sem hverfa úr sjóðnum vegna brottflutnings úr landi, enda sé slík endurgreiðsla ekki óheimil samkvæmt milliríkjasamningum sem Ísland er aðili að eða viðkomandi hafi verið íslenskur ríkisborgari, þegar réttindin áunnust. Óheimilt er að endurgreiða iðgjöld ríkisborgara annarra ríkja Evrópska efnahagssvæðisins (EES) skv. gildandi milliríkjasamningum.
- 16.2. Iðgjöld greiðist frá 16 ára aldri og iðgjaldagreiðslur falla niður, þegar sjóðfélagi nær 70 ára aldri sbr. grein 11.4.
- 16.3. Endurgreiðslufjárhæðin er tiltekið hlutfall af grundvallarfjárhæð, skv. mati tryggingafræðings, á greiðsludegi, miðað við heilt ár, samkvæmt gr. 11.2., margfölduð með stigum viðkomandi sjóðfélaga.

17. Flutningur réttinda.

- 17.1. Gerist sjóðfélagi, sem fer úr þessum lífeyrissjóði, sjóðfélagi í öðrum lífeyrissjóði, sem stofnaður er að lögum eða nýtur viðurkenningar fjármálaráðuneytisins, er stjórn sjóðsins heimilt að endurgreiða öll iðgjöld, sem greidd hafa verið hans vegna, með 4% vöxtum pr. ár. Sama gildir, ef sjóðfélaginn kaupir sér lífeyri hjá tryggingafélagi eða stofnun, sem starfar eftir reglum er fjármálaráðuneytið samþykkir. Það er skilyrði fyrir endurgreiðslunni, að hún gangi til kaupa á lífeyrisréttindum fyrir viðkomandi mann í þeim sjóði er hann flyst til eða hjá tryggingafélagi eða stofnun svo sem að framan greinir. Það skal enn fremur sett sem skilyrði fyrir endurgreiðslu samkvæmt þessari málsgrein, að tilsvarandi takmarkanir gildi um endurgreiðslur eða endurkaup, þar sem réttindi eru leyfð, eins og eftir þessari reglugerð.
- 17.2. Fé sem yfirfært kann að vera úr öðrum lífeyrissjóði veitir ekki viðtækari endurgreiðslurétt en gildir í sjóðnum, sem það var yfirfært úr. Að öðru leyti setur stjórn sjóðsins um það reglur, að fengnum tillögum tryggingafræðings, með hvaða kjörum hún heimilar flutning réttinda úr öðrum sjóði til þessa sjóðs.

18. Samningar um gagnkvæm réttindi o.fl.

- 18.1. Heimilt er stjórn sjóðsins að gera samninga við aðra lífeyrissjóði um tilhögun réttindaflutnings o.fl. Í slíkum samningum má víkja frá biðtíma og bótaákvæðum reglugerðar þessarar í því skyni að koma í veg fyrir niðurfall réttinda, þegar sjóðfélagi skiptir um starf og tvítryggingu réttinda, sem ekki miðast við liðinn iðgjaldagreiðslutíma. Enn fremur er þar heimilt að ákveða, að sjálfstæð réttindi í einstökum sjóðum skuli samanlagt ekki vera meiri en heildarréttindin myndu verða hjá einum og sama sjóði. Slíkir samningar eru þó ekki bindandi fyrir sjóðinn, fyrr en þeir hafa hlotið samþykki fulltrúaráðsins og Vinnuveitendasambands Íslands.

19. Upplýsingaskylda.

- 19.1. Stjórn sjóðsins er skylt að upplýsa sjóðfélaga um lífeyrisréttindi þau er sjóðurinn veitir með útgáfu fréttabréfs, er komi út a.m.k. tvisvar á ári svo og með útgáfu á kynningarbæklingi um réttindi þau sem sjóðurinn veitir.

- 19.2. Á yfirlitum til sjóðfélaga sbr. gr. 10.7. eða í fréttabréfi, skal árlega gera grein fyrir helstu niðurstöðutölum í rekstri sjóðsins svo og tryggingafræðilegri úttekt.
- 19.3. Með auglýsingu í a.m.k. einu dagblaði skal gera opinberlega grein fyrir helstu niðurstöðutölum um starfsemi sjóðsins þar sem fram komi yfirlit um rekstur og efnahag sjóðsins svo og niðurstaða tryggingafræðilegrar úttektar.

20. Tilhögun lífeyrisgreiðslna.

- 20.1. Lífeyrir greiðist mánaðarlega eftir á, í fyrsta sinn fyrir næsta mánuð eftir þann mánuð, er lífeyrisréttur myndaðist, og síðasta sinn fyrir þann mánuð, er réttur til lífeyris fellur úr gildi. Aldrei skal þó sjóðstjórn skylt að úrskurða lífeyri lengra aftur í tímann en tvö ár, reiknað frá byrjun þess mánaðar, er umsókn berst sjóðnum. Sjóðfélagi getur ákveðið að eftirlaunagreiðslur hans, allt að hálfu, renni til maka hans eða fyrrverandi maka, en þær falla niður við andlát sjóðfélagans. Deyi makinn eða fyrrverandi maki, sem nýtur slíkra greiðslna hins vegar á undan sjóðfélaganum, skulu greiðslurnar allar renna til sjóðfélagans.
- 20.2. Nú nær lífeyrisgreiðsla ekki fjárhæð, er svarar til a.m.k. eins stigs réttinda, og fyrirsjáanlegt er að um sameiningu við önnur réttindi verður ekki að ræða, og er þá stjórn sjóðsins heimilt að inna greiðsluna af hendi í einu lagi samkvæmt reglum í samræmi við tillögur tryggingafræðings.
- 20.3. Hafi lífeyrisgreiðslu ekki verið vitjað í 5 ár, getur stjórn sjóðsins úrskurðað, að réttur til hennar falli niður, og rennur þá fjárhæðin til sjóðsins.

21. Bann við framsali og veðsetningu lífeyris.

- 21.1. Réttur til lífeyris verður eigi af hendi látinn né veðsettur.

22. Málsmeðferð og gerðardómur.

- 22.1. Um málsmeðferð í ágreiningsmálum sjóðfélaga gagnvart lífeyrissjóðnum gilda ákvæði stjórnisýslulaga nr. 37/1993 eftir því sem við á, svo sem um birtingu ákvörðunar, rökstuðning og endurupptöku.
- 22.2. Vilji sjóðfélagi ekki una úrskurði sjóðstjórnar í máli, er hann hefur skotið til hennar, getur hann vísað því til gerðardóms innan þriggja mánaða frá því tilkynnt var um úrskurðinn. Gerðardómurinn skal skipaður þremur mönnum, einum tilnefndum af viðkomandi sjóðfélagi, einum tilnefndum af lífeyrissjóðnum og oddamanni tilnefndum af bankaeftirliti Seðlabanka Íslands. Gerðardómur skal úrskurða í málinu á grundvelli þeirra krafna, sönnunargagna, málsástæðna og annarra upplýsinga sem lágu fyrir sjóðstjórn er hún tók ákvörðun um málið. Komi fram nýjar kröfur, sönnunargögn og málsástæður við meðferð málsins fyrir gerðardómi skal málinu vísað aftur til sjóðstjórnar til endurupptöku. Sjóðstjórn er þá skylt að taka málið upp að nýju til úrskurðar. Úrskurður gerðardómsins er bindandi fyrir báða aðila. Málskostnaði skal skipt milli málsaðila eftir mati dómsins, en þó skal sjóðfélagi ekki greiða meira en 1/3 málskostnaðar. Um málsmeðferð fyrir gerðardómnum fer samkvæmt lögum um samningsbundna gerðardóma.

23. Séreignardeild.

- 23.1. Séreignardeild lýtur sömu stjórn og aðrar deildir sjóðsins. Rekstur séreignardeildar, sem lýtur að varðveislu og ávöxtun iðgjalds skal vera fjárhagslega aðskilinn og ekki niðurgreiddur af annarri starfsemi.

- 23.2. Þeir sem greiða vilja til séreignardeildarinnar, skulu gera um það skriflegan samning og felst í honum yfirlýsing um, að þeir vilji hlíta samþykktum sjóðsins. Í samningi um viðbótartryggingavernd og séreignarsparnað skal koma fram nafn og kennitala greiðanda, mánaðarlegt innlegg og hvaða reglur gilda um útborgun og réttindi að öðru leyti. Allir skilmálar varðandi viðbótartryggingaverndina skulu koma fram í samningnum. Greiðslur samkvæmt samningi skulu hefjast eigi síðar en tveimur mánuðum eftir að samningur er gerður. Heimilt er að segja samningi upp með sex mánaða fyrirvara.
- Greiði sá sem segir upp samningi ekki til lágmarkstryggingaverndar lífeyrissjóðsins, tekur uppsögnin þó ekki gildi fyrr en sá sem segir samningi upp hefur sannanlega tilkynnt hana til þess lífeyrissjóðs, sem ráðstafar iðgjaldi hans til lágmarkstryggingaverndar. Uppsögn veitir ekki rétt til útborgunar innstæðu eða réttinda, en í reglum um tryggingaverndina er heimilt að kveða svo á um að flytja megi innstæðu eða réttindi milli þeirra aðila sem tilgreindir eru í 8. gr. laga nr. 129/1997. Greiði aðili ekki iðgjald vegna lágmarkstryggingaverndar til sjóðsins skal leita staðfestingar aðildar viðkomandi launamanns að þeim lífeyrissjóði, sem veitir móttöku iðgjaldi til lágmarkstryggingaverndar.
- 23.3. Hefja má úttekt á innstæðu eða gera sérstakan útborgunarsamning tveimur árum eftir fyrstu greiðslu iðgjalds til öflunar lífeyrisréttinda í séreign, þó aldrei fyrr en réttthafi hefur fullnægt sérstökum viðbótarskilyrðum skv. gr. 23.3.1., 23.4.2., 23.3.3. og 23.3.4.
- 23.3.1. Þegar réttthafi er orðinn 60 ára, er heimilt að hefja útborgun lífeyrissparnaðar og vaxta, með jöfnum árlegum greiðslum, á ekki skemmri tíma en sjö árum eða á þeim tíma sem réttthafa vantar upp á 67 ára aldur.
- 23.3.2. Verði réttthafi öryrki og orkutapið sem hann verður fyrir er 100%, á hann rétt á að fá lífeyrissparnað og vexti greidda út með jöfnum árlegum greiðslum á sjö árum. Nú er örorkuprósentan lægri en 100% og lækkar þá árleg útborgun í hlutfalli við lækkun örorkuprósentunnar og úttektartíminn lengist samsvarandi.
- 23.3.3. Deyi réttthafi áður en innstæðan er að fullu greidd út, fellur hún til erfingja hans og skiptist milli þeirra eftir reglum erfðalaga. Hlut barns undir 13 ára aldri ber að skipta með jöfnum greiðslum á þau ár sem vantar á að barnið nái 18 ára aldri. Hafi barn náð 13 ára aldri við andlát réttthafa skal hlutur þess greiddur út á fimm árum. Hlut eftirlifandi maka ber að skipta með jöfnum greiðslum á sjö árum eða á þann tíma sem makann vantar á 67 ára aldur við andlát réttthafa. Láti réttthafi ekki eftir sig maka eða barn rennur innstæðan til dánarbúsins og gildir þá ekki takmörkunin í 2. málsl. 2. mgr. 8. gr. laga nr. 129/1997.
- 23.3.4. Heimilt er í starfsreglum að kveða á um styttri útborgunartíma ef um lágar upphæðir er að ræða.
- 23.4. Með jöfnum greiðslum skv. gr. 23.3.1., 23.3.2., 23.3.3. og 23.3.4. er átt við jafnar greiðslur að tiltölu við fjölda greiðsluára, þannig að réttthafi fái á hverju ári þann hluta af innstæðunni, að meðtöldum vöxtum, sem samsvarar tölu þeirra ára er eftir standa af endurgreiðslutímanum. Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er heimilt að gera sérstakan samning um mánaðarlega útborgun tiltekinna krónutölu. Útborgunin skal þá breytast í samræmi við vísitölu neysluverðs. Samningur þessi getur að hluta til eða öllu leyti verið til ákveðins tíma, sbr. skilyrði gr. 23.3.1., 23.3.2., 23.3.3. og 23.3.4. um lágmarkstíma, eða til æviloka réttthafa.
- 23.5. Stjórn sjóðsins er heimilt, að fenginni skriflegri beiðni einstakra sjóðfélaga, að draga af inngreiddum iðgjöldum þeirra, upphæð sem svarar til iðgjalds vegna líf- og/eða heilsutryggingar.

- 23.6. Færður er sérreikningur fyrir framlag hvers sjóðfélaga í séreignardeild. Á þennan reikning reiknast ávöxtun hvers sjóðfélaga og frá honum skal draga rekstrarkostnað.
- 23.7. Framlag í séreignardeild gefur ekki rétt til stiga eða fyrirfram ákveðins lífeyris heldur skulu greiðslur reiknast í samræmi við réttindi hvers og eins. Réttindi vegna greiðslna miðast við greiðsludag.
- 23.8. Ekki verður gerð aðför að réttindum í séreignardeild og enginn skuldheimtumaður í dánarbúi eða þrotabúi hefur rétt til að skerða réttindin á nokkurn hátt.

24. Eftirlit.

- 24.1. Bankaefirlit Seðlabanka Íslands hefur eftirlit með starfsemi lífeyrissjóðsins í samræmi við lög nr. 27/1991 og 129/1997.

25. Samningar við tryggingafélög um líf- og/eða heilsutryggingar.

Stjórn sjóðsins er heimilt að semja við tryggingafélag um líf- og/eða heilsutryggingar fyrir einstaka hópa sjóðfélaga, enda komi til sérstakt iðgjald vegna tryggingarinnar og greiðslu kostnaðar, sem til kann að falla vegna hennar, þannig að slík þjónusta greiðist ekki af 10% skylduiðgjaldi sjóðfélaga.

26. Breytingar á samþykktunum.

- 26.1. Tillögur að breytingum á ákvæðum, sem teljast efni kjarasamninga s.s. um iðgjöld og stjórnskipan, þ.m.t. ákvæði um hlutverk og skipan fulltrúaráðs og stjórnar verða einungis teknar fyrir á ársfundi að fengnu samþykki 2/3 hluta samtaka atvinnurekenda annars vegar og 2/3 hluta stéttarfélaga hins vegar eða með kjarasamningi aðila. Um atkvæðavægi samtaka atvinnurekenda og stéttarfélaga hvers fyrir sig fer eftir gr. 5.2.1. og 5.2.2., ef tillögur til breytinga koma fram sem ekki hafa verið samþykktar í kjarasamningum.
- 26.2. Tillögur um breytingar á samþykktum þessum má því aðeins taka fyrir, að þær hafi borist stjórn sjóðsins a.m.k. þremur mánuðum fyrir ársfund sjóðsins. Stjórn sjóðsins skal, fullum tveimur mánuðum fyrir ársfund, senda aðildarsamtökum sjóðsins tillögurnar til kynningar. Miði tillaga að aukningu réttinda eða breytingum á fjárfestingarstefnu, sem ætla má að haft geti áhrif á getu sjóðsins til greiðslu lífeyris, skal fylgja tryggingafræðileg úttekt á afleiðingum breytingarinnar á gjaldhæfi sjóðsins. Breytingartillögu, sem skert getur stöðu sjóðsins svo hann fullnægi ekki lágmarkskröfum, samkvæmt samningi ASÍ og VSÍ um lífeyrismál frá 12. desember 1995, með síðari breytingum, skal vísað frá ársfundi. Tillögurnar skulu liggja frammi á skrifstofu sjóðsins í tvær vikur fyrir ársfund og þær auglýstar þannig að sjóðfélögum gefist kostur á að koma að athugasemdum á ársfundi.
- 26.3. Breytingar á samþykktum þessum taka því aðeins gildi að þær hljóti samþykki a.m.k. 2/3 hluta fulltrúa í fulltrúaráði á ársfundi, og hafi hlotið staðfestingu fjármálaráðuneytisins.
27. **Ákvæði til bráðabirgða varðandi skuldabréfakaup af Speli hf.**
Stjórn sjóðsins er heimilt að kaupa víkjandi skuldabréf útgefin af Speli hf. vegna gerðar ganga undir Hvalfjörð.

27. Gildistaka.

- 27.1. Samþykktir þessar gilda frá 1. júní 1998 og koma í stað samþykktta þeirra sem gilt hafa frá 23. janúar 1998.

Með vísan til laga nr. 55/1980 staðfestast samþykktir þessar hér með.

Fjármálaráðuneytinu, 29. maí 1998.

F. h. r.

Áslaug Guðjónsdóttir.

Margrét Gunnlaugsdóttir.

29. júní 1998

Nr. 395

REGLUGERÐ

um dómþinghár og þingstaði.

1. gr.

Landinu er skipt í eftirfarandi dómþinghár og eru þingstaðir sem hér segir:

1. *Umdæmi héraðsdóms Reykjavíkur er ein dómþinghá.*
Þingstaður: Skrifstofa héraðsdóms Reykjavíkur.
2. *Umdæmi héraðsdóms Vesturlands skiptist í eftirfarandi dómþinghár:*
  - a. Umdæmi sýslumannanna á Akranesi, í Borgarnesi og í Búðardal.
Þingstaður: Skrifstofa héraðsdóms Vesturlands.
  - b. Umdæmi sýslumannsins í Stykkishólmi.
Þingstaður: Skrifstofa sýslumanns.
3. *Umdæmi héraðsdóms Vestfjarða skiptist í eftirfarandi dómþinghár:*
  - a. Umdæmi sýslumannsins í Bolungarvík, á Hólmavík og á Ísafirði.
Þingstaður: Skrifstofa héraðsdóms Vestfjarða.
  - b. Umdæmi sýslumannsins á Patreksfirði.
Þingstaður: Skrifstofa sýslumanns.
4. *Umdæmi héraðsdóms Norðurlands vestra skiptast í eftirfarandi dómþinghár:*
  - a. Umdæmi sýslumannanna á Sauðárkróki og á Siglufirði.
Þingstaður: Skrifstofa héraðsdóms Norðurlands vestra.
  - b. Umdæmi sýslumannsins á Blönduósi.
Þingstaður: Skrifstofa sýslumanns.
5. *Umdæmi héraðsdóms Norðurlands eystra skiptist í eftirfarandi dómþinghár:*
  - a. Umdæmi sýslumannanna á Akureyri og Ólafsfirði.
Þingstaður: Skrifstofa héraðsdóms Norðurlands eystra.
  - b. Umdæmi sýslumannsins á Húsavík.
Þingstaður: Skrifstofa sýslumanns.
6. *Umdæmi héraðsdóms Austurlands skiptist í eftirfarandi dómþinghár:*
  - a. Umdæmi sýslumannanna á Eskifirði, í Neskaupstað og á Seyðisfirði.
Þingstaður: Skrifstofa héraðsdóms Austurlands.
  - b. Umdæmi sýslumannsins á Höfn.
Þingstaður: Skrifstofa sýslumanns.